

ПРОФ. ДПН МАРИН ЛЮЛЮШЕВ - УЧЕНИЯТ И ПЕДАГОГЪТ

Уважаеми господин Председател на Специализирания научен съвет по педагогика при ВАК,

Уважаеми господин Заместник-ректор,

Уважаеми господин Декан,

Драги студенти, учители, преподаватели, служители и гости,

70-годишнината от рождението на професор доктор на педагогическите науки Марин Петров Люлюшев е добър повод да си спомним за учения, педагога, преподавателя и основателя на Педагогически факултет.

Марин Люлюшев е роден на 19 февруари 1932 г. в с. Попина, Силистренска околия, тогава в пределите на Кралство Румъния. Произхожда от бедно селско многодетно семейство, където трудностите от препитание са постоянно явление.

Първи клас Марин Люлюшев постъпва в румънско начално училище в родното си село. След връщането на Южна Добруджа на България през 1940 г. продължава образованието си във възстановеното българско основно училище.

Средно образование завършва в Силистренската смесена гимназия през 1949 г.

Същата година кандидатства за военен летец във Военно-въздушното училище в село Долна Митрополия, чийто срок на обучение тогава е бил три години.

По здравословни причини не е могъл да продължи професията на военен летец. Оттогава обаче остава неговата голяма любов към техниката, която по-късно се опитва да пренесе и на педагогическото поприще.

От 1952 до 1956 г. следва в СУ "Климент Охридски" специалност Руска филология и български език и литература, след което завършва задочно и специалност История през 1961 г.

Работил е като начален, прогимназиален и гимназиален учител. Преподавател е в техникум, в медицинско и педагогическо училище. Младият тогава учител е изпълнен от съзнанието, че онзи, който иска да учи другите трябва сам да се учи непрекъснато. Привърженик е на педагогическите идеи на бележития немски педагог Адолф Дистервег, който пише: "Учител можеш да бъдеш дотогава, докато учиш"!

Педагогическите успехи и положителни резултати на Марин Люлюшев с учениците са забелязани и оценени от окръжните педагогически ръководители, от педагогическата общественост и той заема последователно следните управленски длъжности в системата на образованието: директор на начално училище, заместник-директор на силистренското педагогическо училище, училищен инспектор, началник отдел "Просвета и култура".

През този период прави и първите си научни публикации. Научните му интереси го отвеждат във Великотърновски университет, където постъпва след успешно издържан конкурс през 1969 г. като асистент.

Кандидатската дисертация защитава през 1974 г., а докторска - през 1988 в областта на история на българското образование.

За доцент по педагогика е избран 1976, а за професор по история на педагогиката и българското образование през 1989 г.

Ръководител е на катедра "Педагогика" от 1980 г. Основател е на Педагогическия факултет и негов първи декан от 1984 до 1987 г. На тези ръководни длъжности проф. Марин Люлюшев се прояви като много добър администратор и организатор, с усет към новото, с перспективно мислене.

Подпомагаше развитието на младите научни кадри - аспиранти и асистенти, с цел да създаде Великотърновска педагогическа школа.

Научните му интереси бяха твърде разнообразни, а научната му продукция внушителна - над 120 заглавия.

Издаде около 15 монографии и учебници, самостоятелно или в съавторство, и множество статии и студии, публикувани на български, руски, чешки и немски езици.

През последните 15 години от своя живот той съсредоточи вниманието си върху изследването на българската просвета и педагогическа мисъл на нашите сънародници на север от река Дунав: в Банат, Трансилвания, Влахия, Бесарабия, Украйна и Русия, които райони и посети.

Специализирал е в Букурещкия университет, в университета "Ян Коменски" в Братислава, в Йенския университет "Фридрих Шилер" и в Кишиневския университет.

Проучва архивите в Пloeщ, Тимишоара, Ящ, Галац, Браила, Александрия, Гюргево, Одеса и Киев.

Участва активно в национални и международни конгреси, вузовски конференции, сесии и симпозиуми по различни педагогически въпроси.

Беше завладяващ лектор. Много от неговите студенти и колеги го оценяваха като ерудиран преподавател.

Водеше лекционен курс по история на педагогиката и българското образование във ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”. Беше канен да изнесе лекции и в Шуменския университет “Епископ Константин Преславски” и в Софийския университет “Св. Климент Охридски”.

Любим негов писател и педагогически мислител остана Лев Николаевич Толстой.

Дълги години беше член на Специализирания научен съвет по педагогика и на подкомисията по хуманитарните дисциплини при Висшата атестационна комисия в град София.

Работеше усърдно за издигане равнището на педагогическата наука в България. През 1994 г. основа Научен съвет по педагогика за хабилитиране на доценти и към Великотърновския университет.

Проф. Марин Люлюшев приемаше живота като непрекъснато преодоляване на изпитания и препятствия. Това беше своеобразен начин на живот, благодарение на който той направи блестяща академична кариера и разгърна своите възможности и способности. Споделяше пред по-младите си колеги и свои грешки и грешките на неговото поколение, с цел те да не бъдат повтаряни.

Тази година се навършват и 5 години откакто проф. Марин Люлюшев пое пътя към своя вечен дом.

Вестта за неговата кончина беше неочаквана и потресаваща. Жизнен и енергичен, в разцвета на своите творчески сили, той напусна този земен живот след като две седмици преди това покани членовете на катедра “Педагогика” на своя 65-ти рожден ден.

Една древногръцка мисъл гласи: “Ако смъртта беше благо, боговете ни биха били безсмъртни”.

Все пак, ако днес той беше жив, като равносметка на своя живот, струва ми се, че би казал:

“Направих каквото можах, нека можещите да направят повече!”

Благодаря за вниманието!

гл. ас. Стоян Долапчиев